

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

(Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029,
liite 2)

HYVAV_4.2.2026_

1. Suunnitelman toteuttaminen ja seuranta

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan osana kaupungin hyvinvointijohtamista ja palveluiden vuosittaista raportointia. Seurantatietona hyödynnetään tilastoja, kyselyitä ja palvelujen asiakastietoja. Tuloksia käytetään toimenpiteiden arviointiin ja tarvittaviin tarkennuksiin suunnittelukauden aikana.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on lastensuojelulain mukainen kaupunkitasoinen asiakirja, jolla ohjataan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehtävää yhteistä työtä Kauniaisissa.

Suunnitelma on otettava huomioon talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa.
(Lastensuojelulaki 12 §.)

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on osa Kauniaisten hyvinvointisuunnitelman ja –kertomuksen kokonaisuutta. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on kaupunkitasoisen hyvinvointisuunnitelman liite. Suunnitelma sisältää tiedot lasten ja nuorten kasvuoloista ja hyvinvoinnin tilasta, heidän hyvinvointiaan edistävästä ja ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista, eri viranomaisten sekä lasten ja nuorten kanssa toimivien yhteisöjen välisen yhteistyön järjestämisestä sekä suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin lasten ja nuorten osalta voit tutustua tarkemmin täällä: Tavoitteista ja toimenpiteistä raportoidaan osana vuosittaista hyvinvointiraporttia.

2. Lasten ja nuorten kasvuolot sekä hyvinvoinnin tila

Lasten ja nuorten kasvuoloja ja hyvinvoinnin tilaa seurataan säännöllisesti hyödyntämällä tilastoja, kyselyitä ja palvelutietoa. Tietoa käytetään elinympäristön, oppimisen, terveyden, osallisuuden ja turvallisuuden kehittämiseen sekä hyvinvointierojen tunnistamiseen ja kaventamiseen.

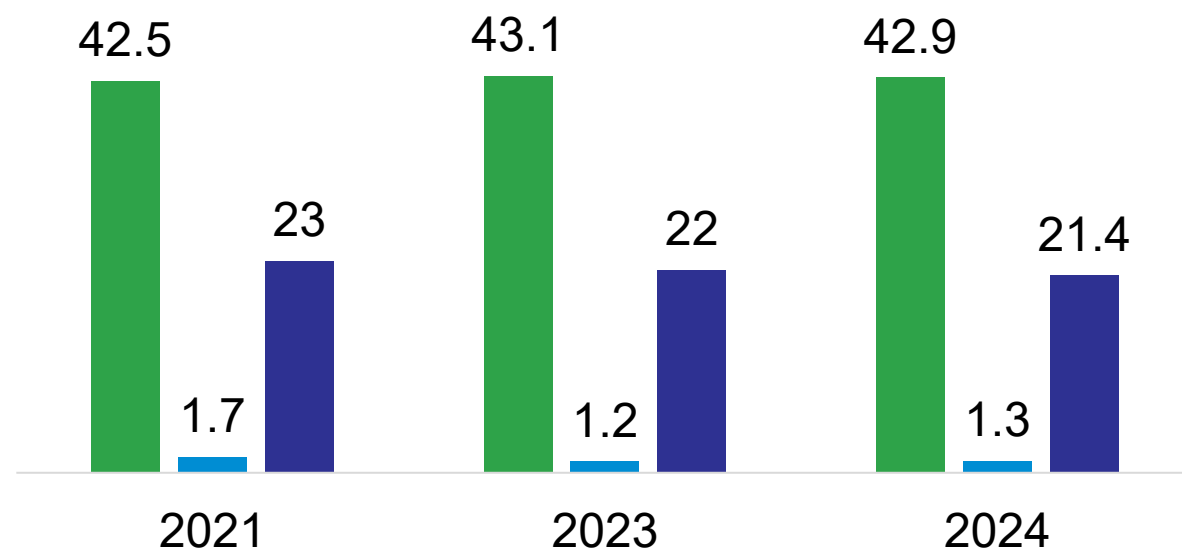

Lapsiperheet

Kauniaisissa oli vuonna 2024 lapsiperheitä kaikista perheistä 42,9 %.

Toimeentulotukea saaneita lapsiperheitä oli vuonna 2024 1,3 %.
Yhden vanhemman perheitä oli vuonna 2024 Kauniaisissa 21,4 %.

Sotkanet: 179, 5097, 74

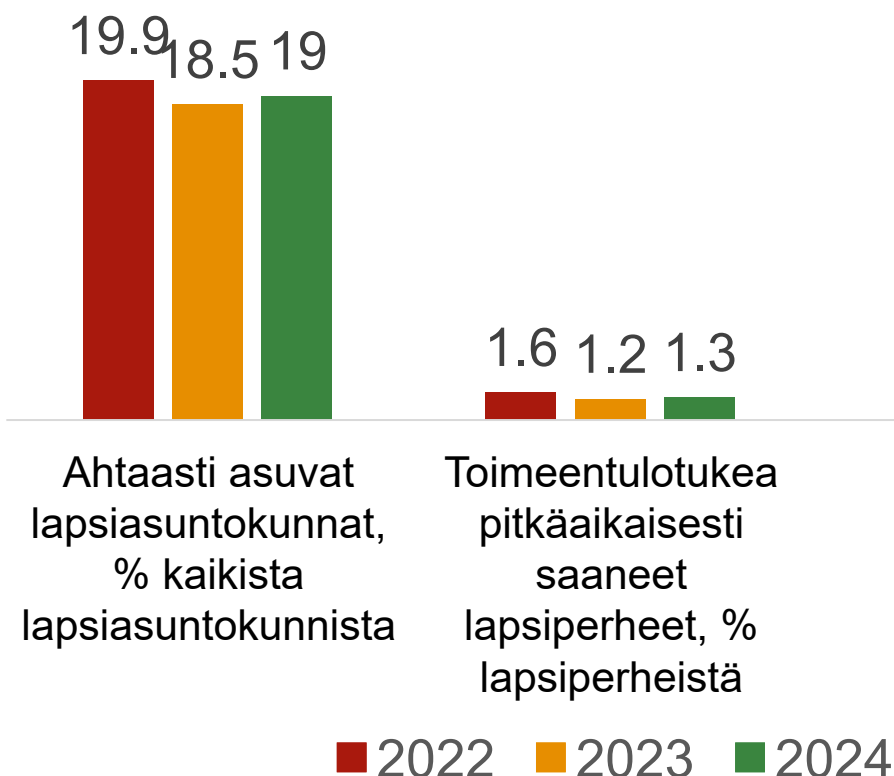

■ Lapsiperheet, % perheistä Kauniainen yhteensä

■ Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä Kauniainen yhteensä

■ Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä Kauniainen yhteensä

Asuminen ja toimeentulo

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat lasku voi viitata siihen, että perheiden asumisolosuhteet ovat parantuneet tai että perheiden määrä, jotka asuvat ahtaasti, on pienentynyt (esim. muutot isompiin asuntoihin tai lapsiasuntokuntien kokonaismäärän muutos)

Pienempi osuus lapsiperheistä on joutunut turvautumaan **pitkäaikaiseen toimeentulotukeen**. Tämä voi kertoa taloustilanteen kohenemisesta, työllisyyden paranemisesta tai kohdennetuista tukitoimista.

Yhä pienempi osuus iäkkäistä henkilöistä (75+) asuu yksin. Syynä voi olla esimerkiksi muutto läheisten tai palveluasumisen piiriin, tai ikärakenteen muutokset (enemmän puolisoita elossa vanhemmalla iällä, tms).

Sotkanet: 190, 5097

Lapsiperheet

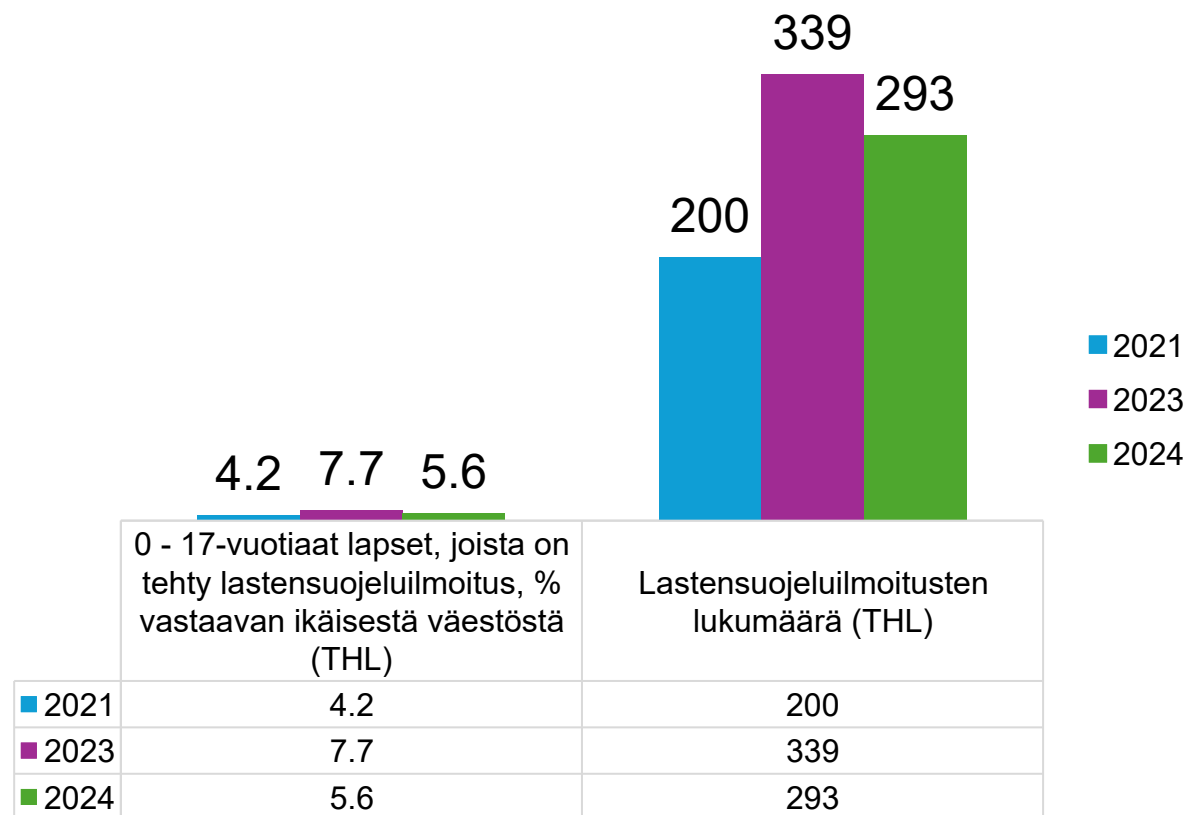
Lastensuojeluilmoitukset ovat tärkeä väline lasten hyvinvoinnin suojelemiseksi. Ne auttavat tunnistamaan ja puuttumaan tilanteisiin, joissa lapsen fyysinen, psyykkinen tai sosiaalinen hyvinvointi on uhattuna. Ajoissa tehty ilmoitus voi estää vakavampia ongelmia ja tukea lapsen terveyttä ja kehitystä. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa, kuten perheiden ja viranomaisten, on keskeistä lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämisessä.

Indikaattori ilmaisee niiden lasten lukumäärän joista on vuoden aikana tehty lastensuojeluilmoitus. Yhdestä lapsesta on saatettu tehdä useampi ilmoitus. Lapsi on lukumäärissä kertaalleen.

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana tehtyjen lastensuojeluilmoitusten lukumäärän. Yhdestä lapsesta on saatettu tehdä useampi ilmoitus, lukumäärissä on mukana kaikki tehdyt ilmoitukset.

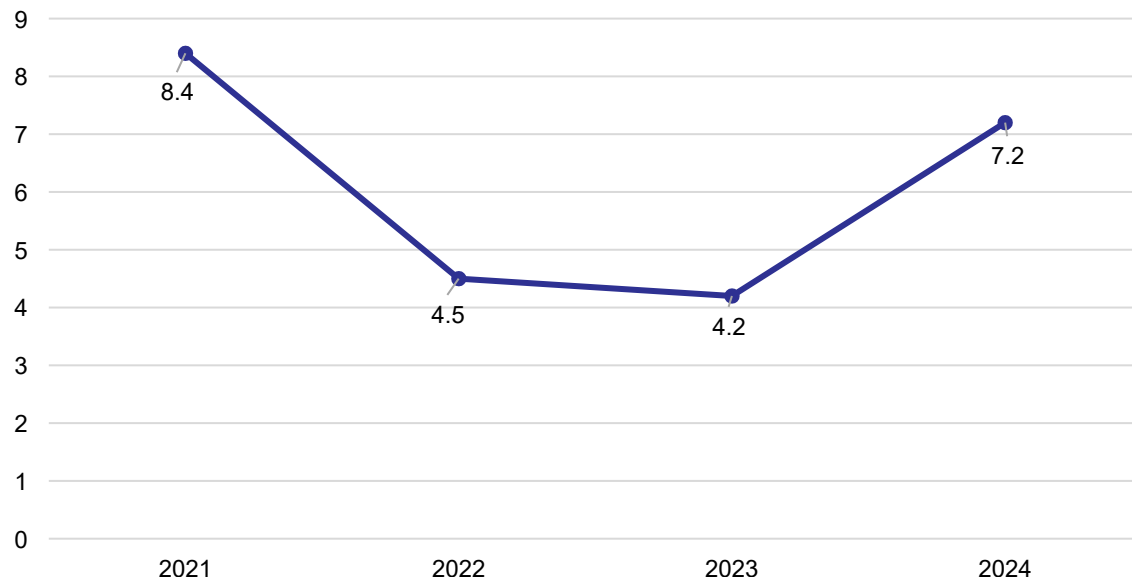
Indikaattorissa käytettyjä määritelmiä on muutettu 6.6.2022. Indikaattori ei aiemmin sisältänyt vuoden aikana 18 vuotta täyttäviä ilmoituksen kohteena olleita lapsia. Muutoksen jälkeen nykyiset 0 - 17-vuotiaiden tilastot sisältävät kaikki lapset, joista on vuoden aikana tehty lastensuojeluilmoitus.

Sotkanet: 1085, 1086

Nuorisotyöttömyys

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta, Kauniainen

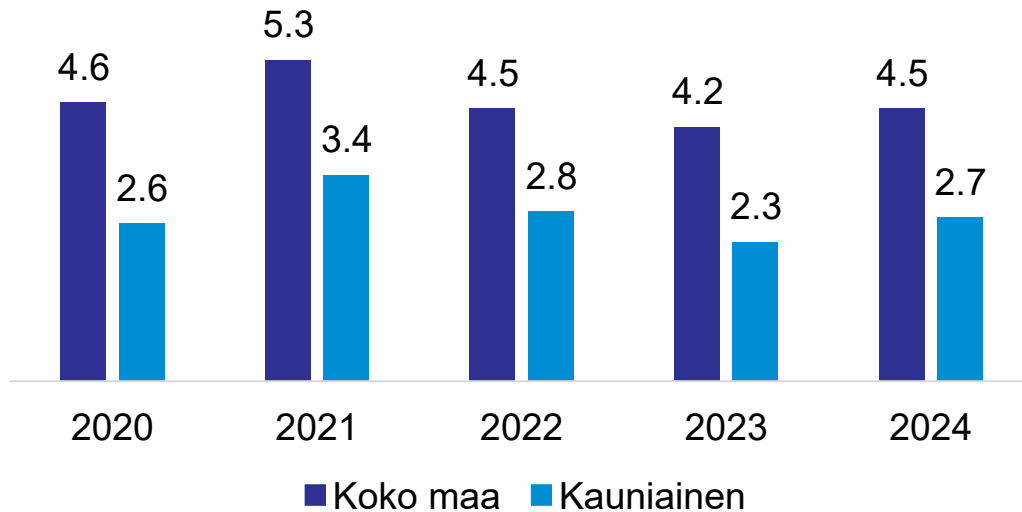

Indikaattori ilmaisee 15 - 24-vuotiaiden työttömien osuuden prosentteina 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta. Nuorisotyötön on 15 - 24-vuotias työtön.

Sotkanet: 189.

Nuorten (alle 25 v.) työttömyys oli ennätysellisen alhainen marraskuussa **2019** (3,7%) mutta koronapandemian seurauksena ennätysellisen korkea marraskuussa 2020 (11,1%). Marraskuussa **2021** nuorten työttömien lukumäärä oli Kauniaisissa 8,4 %. Sama laskeva kehityssuunta jatkui marraskuussa **2022** (4,5%), kun nuorten työttömien määrä edelleen melkein puolittui. Vuonna **2023** nuorisotyöttömiä oli 4,2% työvoimasta ja vuonna **2024** luku oli jo 7,2%. Kasvu on merkittävä. **Nuorten työttömyys on Kauniaisissa kasvanut vuodesta 2024 (+ 22,6 %).** Pitkäaikaistyöttömiä alle 30-vuotiaita oli syyskuussa 2025 yhteensä 18, kun heitä viime vuonna oli 10

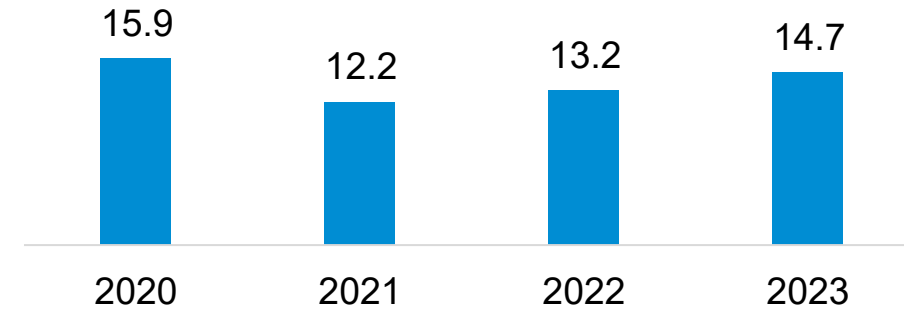
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Vaikeasti työllistyvien ryhmään luetaan pitkäaikaistyöttömät, rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät, palveluilta työttömäksi jääneet ja palveluilta palveluille siirtyneet. Kauniaisten luvut ovat pysyneet maltillisella tasolla. Vuoden 2021 piikki luvuissa viittaa siihen, että kyseisenä vuonna oli jonkinlainen tekijä, joka nosti arvoja. Koronaepidemian vaikutukset voivat toimia selittäjänä.

Sotkanet: 3071

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä, Kauniainen

Indikaattori ilmaisee syrjäytymisriskissä olevien nuorten ja nuorten aikuisten osuuden ikäluokasta 18 - 24-vuotiaat. Syrjäytymisriskissä ovat nuoret, jotka eivät opiskele, työskentele tai ole varusmies- tai siviilipalveluksessa.

Sotkanet: 5387

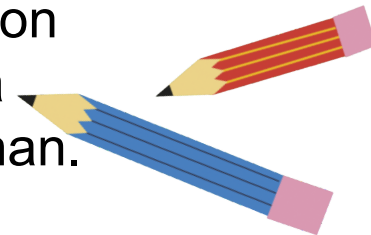
Nuorisotakuu koskee kaikkia alle 25-vuotiaita sekä vastavalmistuneita alle 30-vuotiaita, joilla ei ole työpaikkaa tai ammatillista koulutusta. Heille nuorisotakuu tarkoittaa, että kolmen kuukauden sisällä työttömäksi ilmoittautumisesta heille tulee tarjota opiskelu-, työ-, työkokeilu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka.

Kouluterveyskysely 2025

Kauniaisissa alakoulun (4.–5. lk), yläkoulun (8.–9. lk) ja lukion (1.–2. vlk) tulokset osoittavat selkeitä vahvuuksia liikkumisen yleisyydessä, arjen terveystottumuksissa ja kouluruokailussa. Myös osallisuuden kokemus on vahvistunut yläkouluikäisillä lapsilla.

Samalla esiin nousee teemoja, joihin kaupungin tulee kohdentaa tukea yhdessä koulujen ja huoltajien kanssa. Monet ilmiöt Kauniaisissa ovat myös valtakunnallisia ilmiöitä, kuten nikotiinipussien käytön lisääntyminen, koulu-uupumus, sekä ahdistuneisuus ja erilaiset muut mielen hyvinvoinnin haasteet. Alkoholinkäyttö on Kauniaisissa edelleen verrattain yleistä lukioikäisissä verrattuna muuhun maahan.

2. Yhteistyön järjestäminen eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä

Lasten ja nuorten hyvinvointia edistetään tiiviissä yhteistyössä kaupungin eri toimialojen, hyvinvointialueen, koulujen, varhaiskasvatuksen, yhdistysten ja seurojen, sekä muiden lasten ja nuorten palveluja tuottavien toimijoiden kanssa. Yhteistyön tavoitteena on varmistaa palvelujen sujuvuus, varhainen tuki ja kokonaisvaltainen apu lapsille, nuorille ja perheille.

Kauniaisten kaupunki

Kauniainen edistää lasten ja nuorten hyvinvointia tarjoamalla turvallisia, saavutettavia ja monipuolisia palveluja arkeen. Varhaiskasvatus, koulut, liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä nuorisotyö tukevat lasten ja nuorten kasvua, osallisuutta ja terveitä elämäntapoja. Yhteistyössä perheiden, yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa kunta luo ympäristön, jossa jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus voida hyvin, liikkua, oppia ja kuulua yhteisöön.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten palvelut

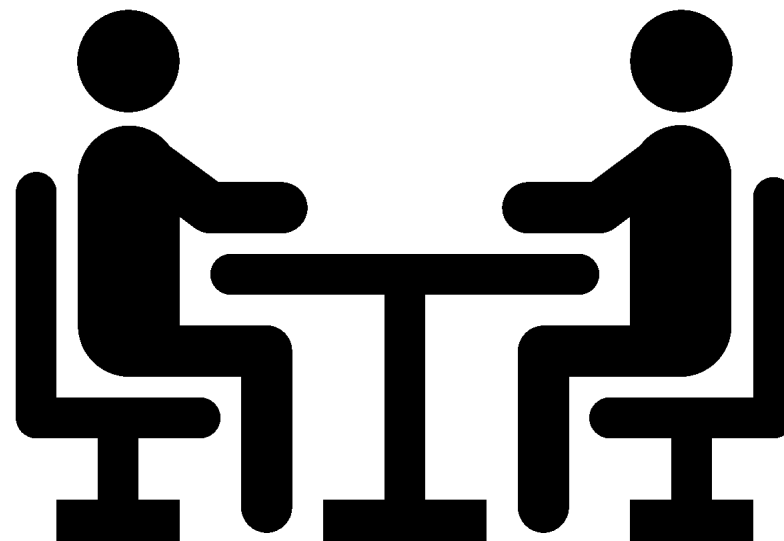
Perhekeskuksessa:

- Seurataan, tuetaan ja suojellaan lasten ja nuorten kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia ja kehitystä
- Tuetaan parisuhdetta ja vanhemmuutta, annetaan apua kotiin, ehkäistään perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa
- Tuetaan lasten ja nuorten koulunkäyntiä
- Annetaan ohjausta ja neuvontaa sekä terapeutista että kuntouttavaa hoitoa
- Tehdään laajaa verkostoyhteistyötä lapsiperheille palveluja tuottavien tahojen kanssa
- Edistetään matalan kynnyksen palveluja ja vertaistoimintaa avoimen perhetoiminnan ja yhdistysten kanssa tehtävällä yhteistyöllä

Espoo-Kauniainen työllisyysalue

- Espoo–Kauniainen työllisyysalue tukee nuoria työn, koulutuksen ja urapolun löytämisessä. Nuorille tarjotaan ohjausta ja neuvontaa työnhakuun, opiskeluvaihtoehtoihin ja työelämätaitoihin sekä mahdollisuuksia kesätyöhön ja työkokeiluihin. Yhdessä koulujen, nuorisopalvelujen ja työnantajien kanssa palvelut vahvistavat nuorten osallisuutta, itsetuottamusta ja sujuvaa siirtymistä työelämään.

3. Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät sekä ongelmia ehkäisevät toimet ja palvelut

Kaupunki edistää lasten ja nuorten hyvinvointia tarjoamalla ennaltaehkäiseviä ja varhaista tukea painottavia palveluja, kuten varhaiskasvatusta, opiskeluhuoltoa, nuorisotyötä, liikunta- ja kulttuuripalveluja sekä perheiden hyvinvoinnin tukipalveluja. Toimien tavoitteena on vahvistaa arjen sujuvuutta, mielenterveyttä, osallisuutta ja turvallista kasvua.

Kauniaisissa palvelut ovat lähellä lapsia ja nuoria

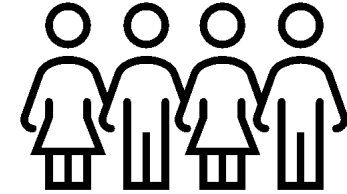
Kaupunki edistää lasten ja nuorten hyvinvointia tarjoamalla saavutettavia ja yhdenvertaisia palveluja varhaiskasvatuksessa, koulutuksessa, vapaa-ajassa ja nuorisotyössä sekä tekemällä tiivistä yhteistyötä yhdistysten ja seurakunnan kanssa.

Hyvinvointia vahvistetaan tukemalla osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallista kasvuympäristöä. Ongelmiin puututaan varhain monialaisella yhteistyöllä ja matalan kynnyksen tuella, jotta lapset, nuoret ja perheet saavat oikea-aikaista apua ja tukea.

Varhaiskasvatuksen lukuja

Laadukkaat ja yhdenvertaiset peruspalvelut, kuten varhaiskasvatus ja koulut, ovat avaintekijöitä eriarvoisuuden ja syrjäytymisen ehkäisyssä.

	Varhaiskasvatukseen osallistuneet lapset
Kauniainen	
Yhteensä	
2023	588
2024	605

Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrässä kasvua vuodesta 2023 vuoteen 2024.

Lähde: Tilastokeskus

Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely 2023

Kauniaisten
varhaiskasvatuksen
yleisarvosana oli **9,30**.
Tutkimuksen
vastausprosentti oli
Kauniaisissa **46 %**.

Varhaiskasvatus tukee lasten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia luomalla turvallisen ja kannustavan kasvuympäristön. Monipuolinen liikunta, terveellinen ravitsemus ja tunnetaitojen oppiminen vahvistavat terveyttä ja elämänhallintaa. Yhteistyö perheiden kanssa edistää lasten kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Asteikko 4-10
10=Erinomainen
4=Heikko

KAUNIAINEN	Kaikki	Suomenkielinen	Ruotsinkielinen
		Kaikki	Kaikki
Vastaajamäärä, n=	297	134	118
Yleisarvosana (4-10), keskiarvo	9,30	9,30	9,47

KAUNIAINEN	Kaikki	Kunnallinen	Palveluseteli	Yksityinen
Vastaajamäärä, n=	297	172	67	27
Yleisarvosana (4-10), keskiarvo	9,30	9,42	9,12	9,41

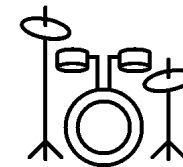
Kulttuuripalvelut, taidelaitokset, taiteen perusopetus

Kauniaisten kulttuurin tehtävänä on luoda edellytyksiä taiteen ja kulttuurin tekemiselle ja kokemiselle Kauniaisissa.

Lastenkulttuuri Kauniaisissa tarkoittaa hyvin pitkälti tapahtumapainotteista kulttuurituotantoa sekä paikallisten kulttuuritoimijoiden panostuksia käsittäen mm. taiteen perusopetuksen.

Kaupunginkirjaston rooli lastenkulttuurin toimijana on merkittävä, etenkin kirjallisuuden osalta, mutta myös satutuntien yms. tapahtumien tuottajana sekä yleissivistävänä kulttuuri-instituutiona.

Nuorten kulttuuripalveluita järjestää pääsääntöisesti nuorisopalvelut sekä yksin että yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kaupunkien kanssa liittyen esim. bänditoimintaan.

Kansalaisopisto lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäjänä

Kansalaisopisto järjestää kesätoimintaa viikon kestävien kurssien muodossa lapsille ja nuorille. Ohjelmassa mm. kaksi Grani Action viikkoa, Musakesä kesäkuun alussa. Sporttikursseja järjestetään joka kesä. Vauvoille ja perheille järjestetään esimerkiksi värikylpyä.

Kuva 1

Kirjastopalvelut

Kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä perheiden, neuvolan, varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa lukutaidon ja lukemisen kulttuurin tukemiseksi. Lapsia ja nuoria innostetaan lukemiseen ja kirjallisuuteen eri tavoin kirjavinkkauksista satutunteihin ja varhaiskasvatuksen eteiskirjastoista teematapahtumiin.

Kaikessa lastenkirjastotyössä huomioidaan molempien kansalliskieliryhmien kielelliset oikeudet ja lapsen oikeus lukea omalla äidinkielellään. Kauniaisten oma suomen- ja ruotsinkielinen kokoelma on laaja, ja pääkaupunkiyhteistyön sekä Lukulumo-verkkopalvelun kautta myös vieraskieliset perheet pääsevät lähikirjaston kautta laajasti omankielisen aineiston äärelle.

Kuva 2: Kauniaisten kirjaston lastenosasto

Kauniainen lasten ja nuorten liikuntakaupunkina

Kauniaisissa on hyvät mahdollisuudet harrastaa liikuntaa. Kaupunki ylläpitää liikuntapaikkoja monimuotoisesti ja vilkas urheiluseurakenttä tuottavat palveluita kaupunkilaisille alppiurheilusta purjehtimiseen. Kaupunki ylläpitää mm. ulkokenttiä, kuntopolkua, uimahallia, jäähallia, keskusurheilukenttää, palloiluhallia ja Espoossa sijaitsevaa virkistysaluetta.

Urheiluseurat ja liikuntayhdistykset ovat keskeisiä kumppaneita liikunnan edistämisessä. Lisäksi Kauniaisten Omaehtoisen Liikkumisen Edistäjät ry (KOLE) kannustaa asukkaita omaehtoiseen ulkoliikuntaan ja urheiluun. Hyvinvointivalmentaja tukee koulussa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja pyrkii löytämään kaikille mieluisan tavan liikkua. Grani-mallin kerhot tarjoavat matalan kynnyksen osallistua ja URHEA-toiminta pyrkii tukemaan laadukasta, urheilijoille suunnattua harjoittelua.

Kuva 3: Kauniaisten uimahalli, Wibit-rata

Nuorisopalvelut

Avoin nuorisotyö pitää sisällään nuorisotilatyön, jalkautuvan työn, liikkuvan nuorisotyön sekä pienryhmätoiminnan. Näihin toimintoihin pääsee mukaan tulemalla nuorisotilalle, joka on auki arkisin klo 15–20. Avoimessa nuorisotyössä tavoitetaan 50–150 nuorta päivässä.

Kauniaisissa kouluissa toimii myös koulunuorisotyöntekijöitä nuorten parissa tarjoten heille tukea, neuvontaa ja erilaisia aktiviteetteja. He pyrkivät tukemaan nuorten hyvinvointia, sosiaalista kehitystä ja oppimista kouluympäristössä.

**Kunnan nuorisotoimen
prosenttiosuus kunnan budjetista:**
0,68 %

**Kunnan nuorisotoimen
henkilötyövuodet yhteensä: 5**

Lähde: Suomen Nuorisotyön tilastot

Palveluiden saatavuus, 2023 (kokoluokka: 10k-20k asukasta, Maakunta: Uusimaa)

Palveluryhmä	Palvelu	2+ ▾	Palvelu saatavilla	Palvelu maakunnan kunnissa
Avoin nuorisotyö / yhteisöllinen nuorisotyö	Avoin pienryhmä- tai kerhotoiminta		Kyllä	100%
	Digitaalinen nuorisotyö / verkkonuorisotyö		Kyllä	96%
	Kansainvälinen nuorisotyö		Kyllä	58%
	Leiritoiminta		Kyllä	88%
	Nuorille järjestetyt koulutukset ja tiedotustilaisuudet		Kyllä	92%
	Nuorisotilojen ohjattu toiminta		Kyllä	100%
	Nuorisotoimen tukema nuorten kesätyöllistäminen		Kyllä	81%
	Nuorten tieto- ja neuvontatyö		Kyllä	96%
	Tilat nuorten omaehtoiseen toimintaan		Kyllä	100%
Kohdennettu ja erityisnuorisotyö	Etsivä nuorisotyö		Kyllä	100%
	Katutyö tai jalkautuva nuorisotyö		Kyllä	100%
	Nuorten työpajatoiminta		Kyllä	77%
	Ohjaamon palvelut		Kyllä	81%
	Pienryhmätoiminta		Kyllä	96%
Nuorisotyö koulussa	Nuorisotyö peruskouluissa		Kyllä	100%
	Nuorisotyö peruskoulun ja toisen asteen nivelvaiheessa		Kyllä	96%
	Nuorisotyö toisen asteen oppilaitoksissa		Ei	88%
Nuorten kansalaistoiminnan tukipalvelut	Nuorisojärjestöjen tukipalvelut		Kyllä	73%
	Nuorten vapaiden toimintaryhmien tukipalvelut		Kyllä	69%

Moniammatillinen työ kouluissa

Laajaan terveystarkastukseen sisältyy opettajan kirjallinen arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa, % kouluista.

	2019	2021	2023
Kauniainen	50 %	50 %	50%
Koko maa	65 %	65 %	66 %

Indikaattori ilmaisee prosenttiosuuden kouluista, joissa laajaan terveystarkastukseen sisältyy opettajan kirjallinen arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa.

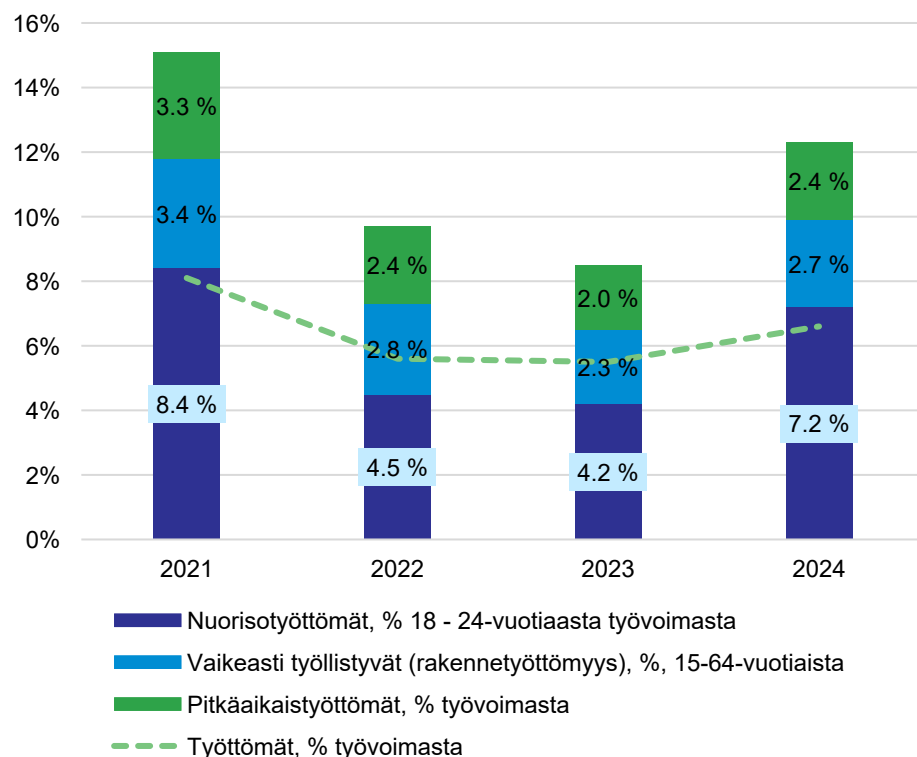
- ✓ Laajat terveystarkastukset ovat osa opiskeluhuoltoa, ja niiden tavoitteena on tunnistaa ajoissa tuen tarpeet sekä edistää oppilaiden terveyttä ja hyvinvointia.
- ✓ Opettajan näkökulma tuo arvokasta tietoa oppilaan koulunkäynnistä, sosiaalisista taidoista ja mahdollisista haasteista, mikä tukee moniammatillista yhteistyötä oppilaan hyvinvoinnin edistämiseksi.

Sotkanet: 5396

Nuorisotakuu

Työttömien osuus työvoimasta 2021-2024

Kaupunki edistää lasten ja nuorten hyvinvointia tarjoamalla saavutettavia ja yhdenvertaisia palveluja varhaiskasvatuksessa, koulutuksessa, vapaa-ajassa ja nuorisotyössä sekä tekemällä tiivistä yhteistyötä yhdistysten ja seurakunnan kanssa. Hyvinvointia vahvistetaan tukemalla osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallista kasvuympäristöä.

Ongelmiin puututaan varhain monialaisella yhteistyöllä ja matalan kynnyksen tuella, ja nuorisotakuuta toteuttamalla varmistetaan, että jokaiselle nuorelle tarjotaan mahdollisuus koulutukseen, työhön tai muuhun osallisuutta ja hyvinvointia vahvistavaan polkuun.

Yhdistykset ja seurakunta kumppaneina

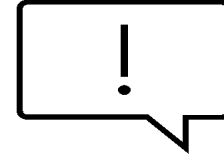
- Järjestöt, yhdistykset ja seurakunnat toimivat kunnan kumppaneina hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä. Yhdistyksillä on laaja kosketuspinta erilaisiin ihmisiin ja kokemustietoa toimivista toimintatavoista sekä tahtotila tehdä kuntalaisten tarpeista lähtevää yhteistyötä eri toimijoiden kanssa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä erilaisten haasteiden ennaltaehkäisemiseksi ja korjaamiseksi.
- Lastensuojeluliiton paikallisyhdistykset, 4H-yhdistykset, liikuntaseurat, potilasyhdistykset, vanhempainyhdistykset, vapaaehtoistoiminta ja vertaistuki ovat paikallisyhdistysten toiminnan ydintä.

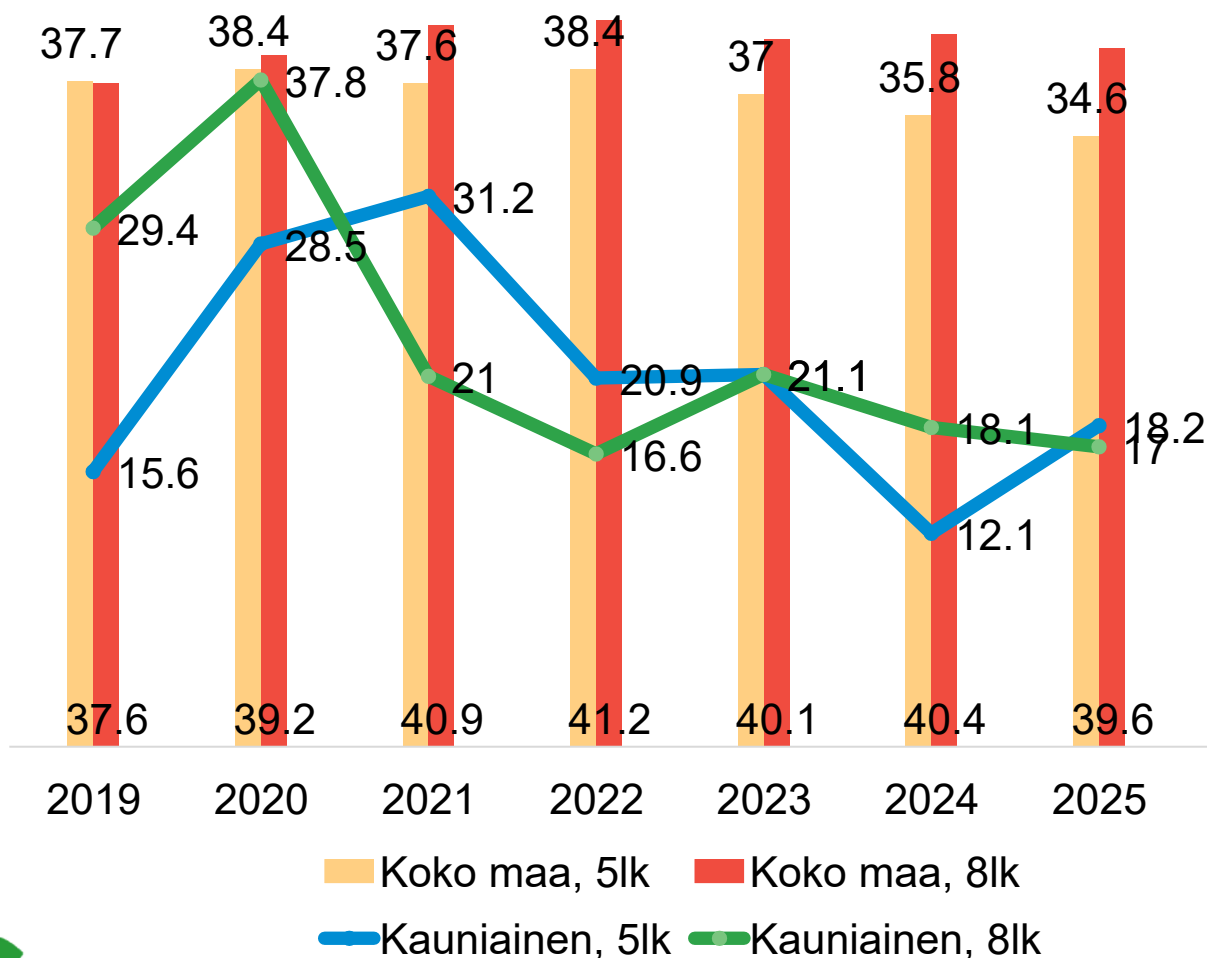
Päihteet, tupakka- ja nikotiini, rahapelaaminen

Kauniaisissa huolta herättävä päihteiden käyttö on hieman yleisempää kuin koko maassa. Vaikka nikotiinituotteiden ja muiden päihteiden käyttö on Kauniaisten tulosten mukaan vähentynyt edellisiin vuosiin verrattuna, taso on edelleen jonkin verran korkeampi kuin valtakunnallisesti ja vertailukunnissa. Tämä osoittaa tarpeen jatkaa ennaltaehkäisevää päihdetyötä sekä seurata kehitystä osana nuorten hyvinvoinnin kokonaisuutta.

Rahapelaaminen on Kauniaisissa koko maata yleisempää, erityisesti lukioikäisten keskuudessa, ja se näkyy Kouluterveyskyselyn tuloksissa yhtenä nuorten riskikäyttäytymisen muotona. Ilmiöön on hyvä kiinnittää huomiota osana ennaltaehkäisevää työtä, sillä rahapelaaminen voi vaikuttaa nuorten taloudelliseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. **Lähde:** Kouluterveyskysely 2023 ja 2025.

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus) %, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Move-järjestelmä on monipuolinen pedagoginen työkalu oppilaiden toimintakyvyn kehittämiseksi peruskouluissa. Mittausten avulla oppilaiden kanssa pohditaan, miten omaa fyysistä toimintakykyä voidaan ylläpitää ja kehittää.

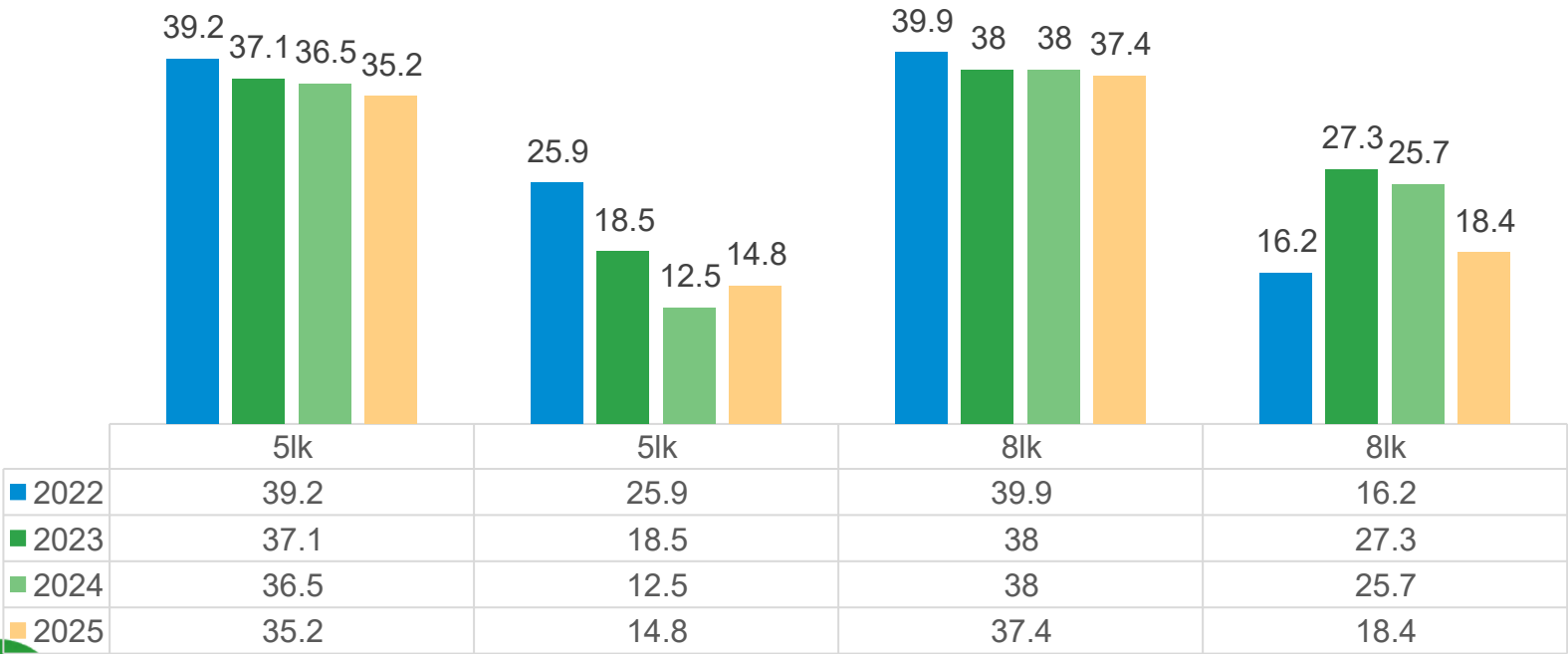
Move-mittaukset eivät ole oppilaan liikunnan arvosanan arviointiperuste. Jyväskylän yliopiston kehittämillä mittauksilla kerätään terveystarkastuksiin liittyvää tietoa. Toimintarajoitteisten oppilaiden osalta mittauksia toteutetaan sovelletusti.

Sotkanet: 5477, 5478

%

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus) %, joilla *heikko* fyysinen toimintakyky, *pojat*

Vuoden 2025 tulosten mukaan 5.-luokkalaisten poikien tulokset ovat heikentyneet.

Vuoden 2025 tulosten mukaan 8.-luokkalaisten poikien tulokset parantuneet.

Sotkanet: 5477, 5478

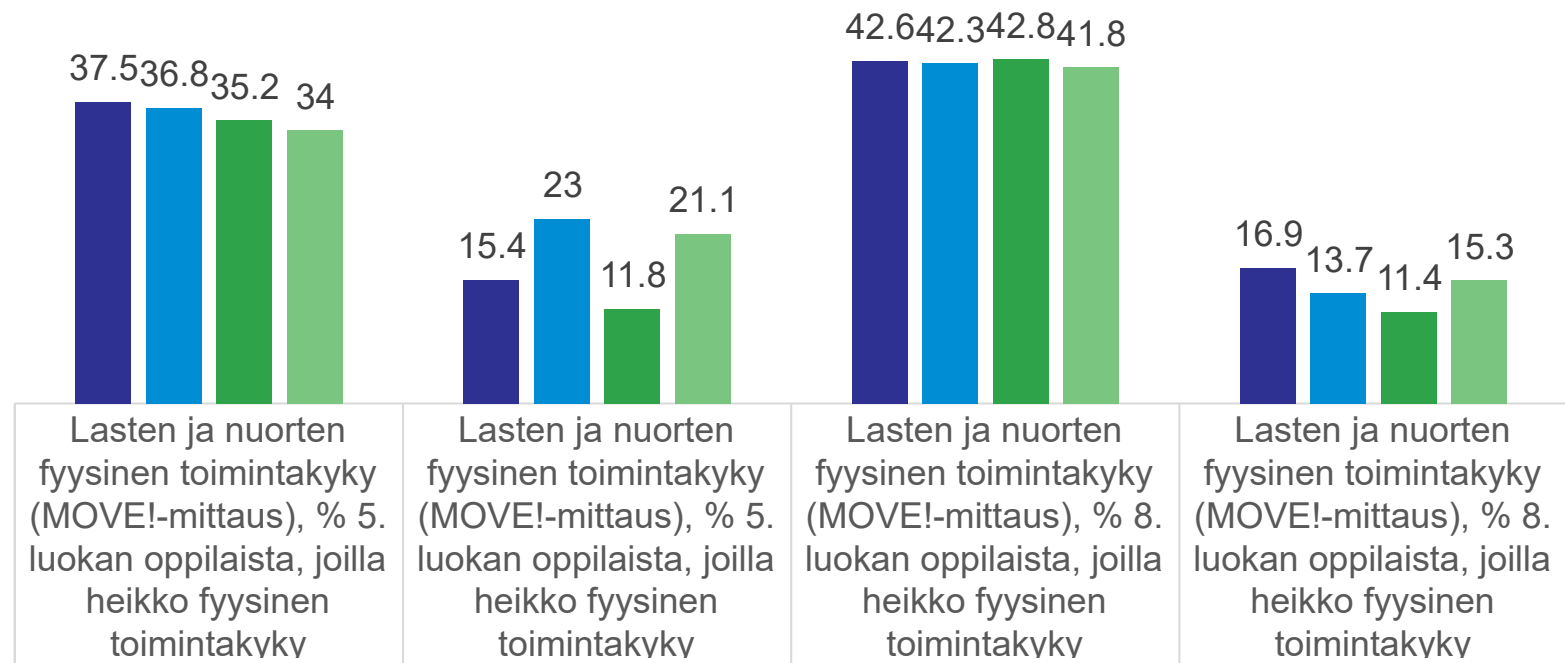

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!- mittaus) %, joilla heikko fyysinen toimintakyky, *tytöt*

Vuoden 2025 tulosten mukaan
5.-luokkalaisten tyttöjen tulokset
ovat heikentyneet merkittävästi.

Vuoden 2025 tulosten mukaan
8.-luokkalaisten tyttöjen tulokset
ovat parantuneet myös.

Sotkanet: 5477, 5478

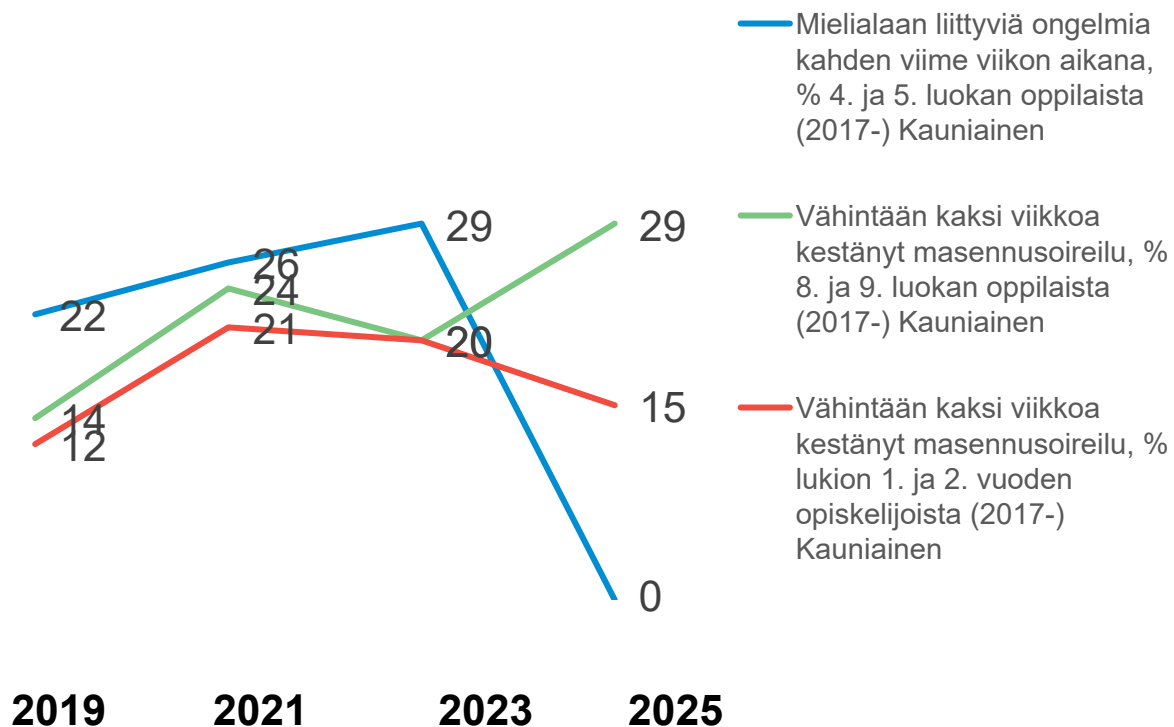

Eritasoisten liikkujien tukeminen Kauniaisissa

- Kouluissa tehtävän Move!-tutkimuksen avulla seurataan nuorten fyysistä toimintakykyä. Vaikka Kauniaisten nuorten tulokset vuonna 2025 olivat parempia kuin koko Suomen keskiarvo, havaittiin, että vuosiluokkakohtaisia eroja oli. Hyvinvointivalmentajien tehtävänä on erityisesti tukea näitä nuoria.
- Samalla Kauniaisten kouluissa tuetaan myös tavoitteellisesti urheilevia nuoria. Koulujen liittyminen URHEA-verkostoon mahdollistaa opinnoissa ja urheilussa menestymisen yhdistämisen, tukien siten nuoria urheilijoita heidän tavoitteissaan.

 Nuorten urheilijoiden tukitoiminta • Kenelle? Tavoitteellisille nuorille urheilijoille, jotka haluavat kehittää osaamistaan oman lajin harjoittelun lisäksi. • Maksu: Maksuton. • Luonne: Vapaa-ajan toimintaa, ei koulun oppitunteja. • Sisältö: Laadukasta, urheilijoille suunnattua harjoittelua, joka tukee lajiharjoittelua. • Vakuutus: Kaupungin vakuutus sisältyy, mutta suositellaan omaa laajempaa urheiluvakuutusta. Lisätietoa: https://urhea.fi/	 Harrastuksia kaikille nuorille • Kenelle? Kaikille peruskoulun oppilaille, jotka haluavat lisää harrastuksia ja monipuolista tekemistä. • Maksu: Maksuton. • Luonne: Vapaa-ajan toimintaa, ei koulun oppitunteja. • Sisältö: Tarjoaa monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja tekemistä eri kiinnostuksen kohteiden mukaan. • Vakuutus: Kaupungin vakuutus sisältyy. Lisätietoa: https://www.kauniainen.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/granimalli/	 Nuorten arjen tuki • Kenelle? Kaikille peruskoulun oppilaille, mutta erityisesti niille, jotka ovat syrjäytymisvaarassa ja tarvitsevat tukea arjen eri osa-alueilla. • Maksu: Maksuton. • Luonne: Toimintaa koulupäivän aikana sekä vapaa-ajalla. • Sisältö: Hyvinvointivalmentaja tukee nuoren hyvinvointia, arjen hallintaa ja sosiaalista osallisuutta. • Vakuutus: Kaupungin vakuutus sisältyy. Lisätietoa: https://www.kauniainen.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/peruskoulut-ja-lukiot/hyvinvointivalmentaja-kauniaisissa-nuorten-hyvinvoinnin-tukena/
---	--	---

Mielialaan liittyvät haasteet

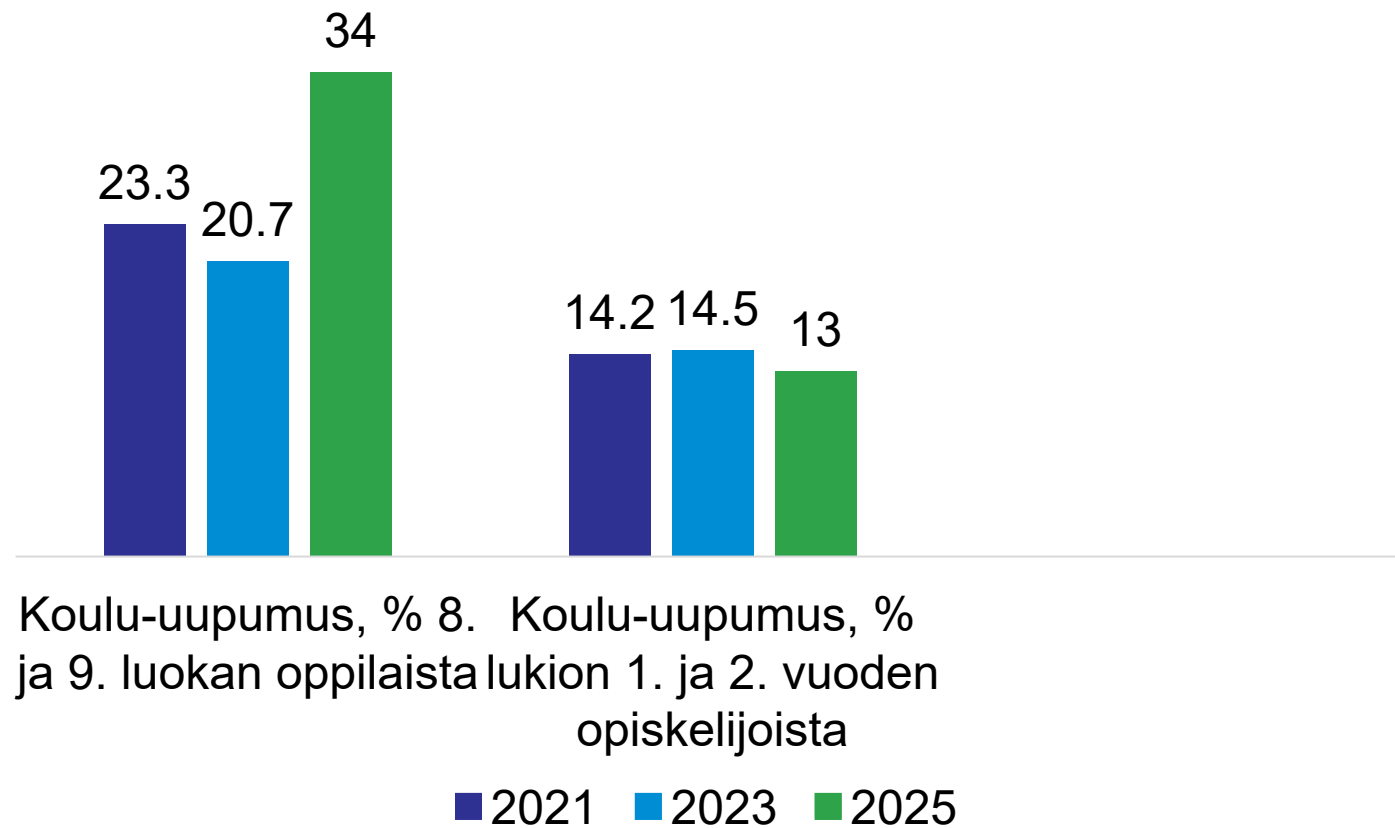
Kouluterveyskyselyn tulokset osoittavat, että mielialaan ja masennusoireiluun liittyvä tilanne vaihtelee ikäryhmittäin. Yläkouluikäisten osalta hyvinvoinnin tukemiseen on hyvä kiinnittää erityistä huomiota, kun taas lukioikäisten tuloksissa näkyy myönteistä kehitystä. Nämä havainnot huomioidaan kaupungin hyvinvointityössä kehittämällä mielenterveyttä tukevia, ennaltaehkäiseviä ja matalan kynnyksen toimintamalleja eri ikäryhmien tarpeisiin.

Vähintään kaksi viikkoa kestävä masennusoireilu, tulokset ovat heikentyneet 8. ja 9. luokan oppilailla, sekä parantuneet lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoilla.

Mielialaan liittyvät ongelmat 4. ja 5. luokkalaiset, indikaattoria ei raportoitu 2025.
Sotkanet: 4818, 4855, 4856

Mielialaan liittyvät haasteet

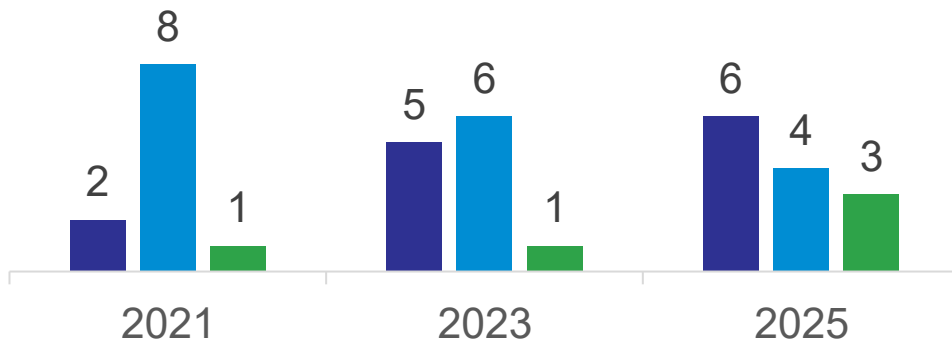
Kouluterveyskyselyn tulokset osoittavat, että koulu-uupumus on yleistynyt 8.–9.-luokkalaisilla, kun taas lukion 1.–2. vuoden opiskelijoilla kehitys on ollut maltillisempaa ja osin myönteisempää. Tulokset korostavat tarvetta vahvistaa arjen jaksamista, opiskeluhyvinvointia ja ennaltaehkäiseviä tukitoimia erityisesti yläkouluikäisten parissa. Kaupunki huomioi havainnot kehittäessään koulujen ja oppilaitosten hyvinvointia tukevia toimintamalleja.

Mielen hyvinvointi- Yksinäisyys

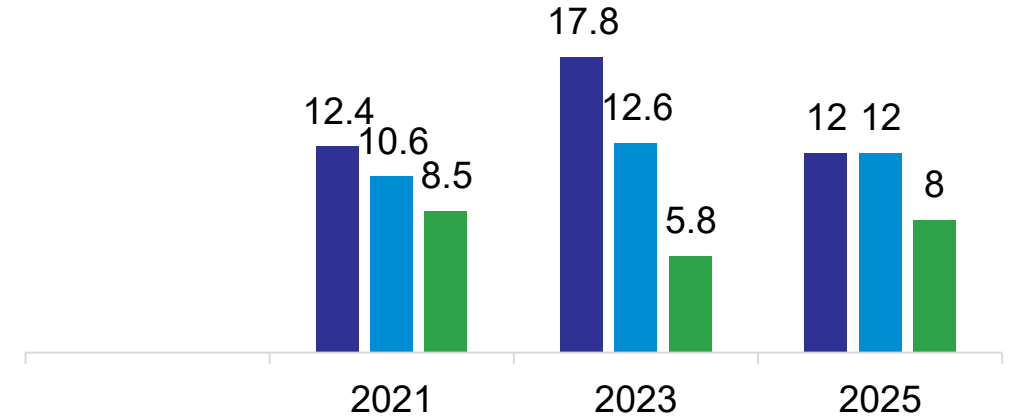
Kiusaaminen ja väkivalta

- Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista
- Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista
- Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Koulukiusaaminen on vähentynyt yläkoululaisten keskuudessa, mutta lisääntynyt alakoululaisten ja lukiolaisten osalta.

Sotkanet: 4834, 1514, 3913

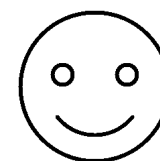
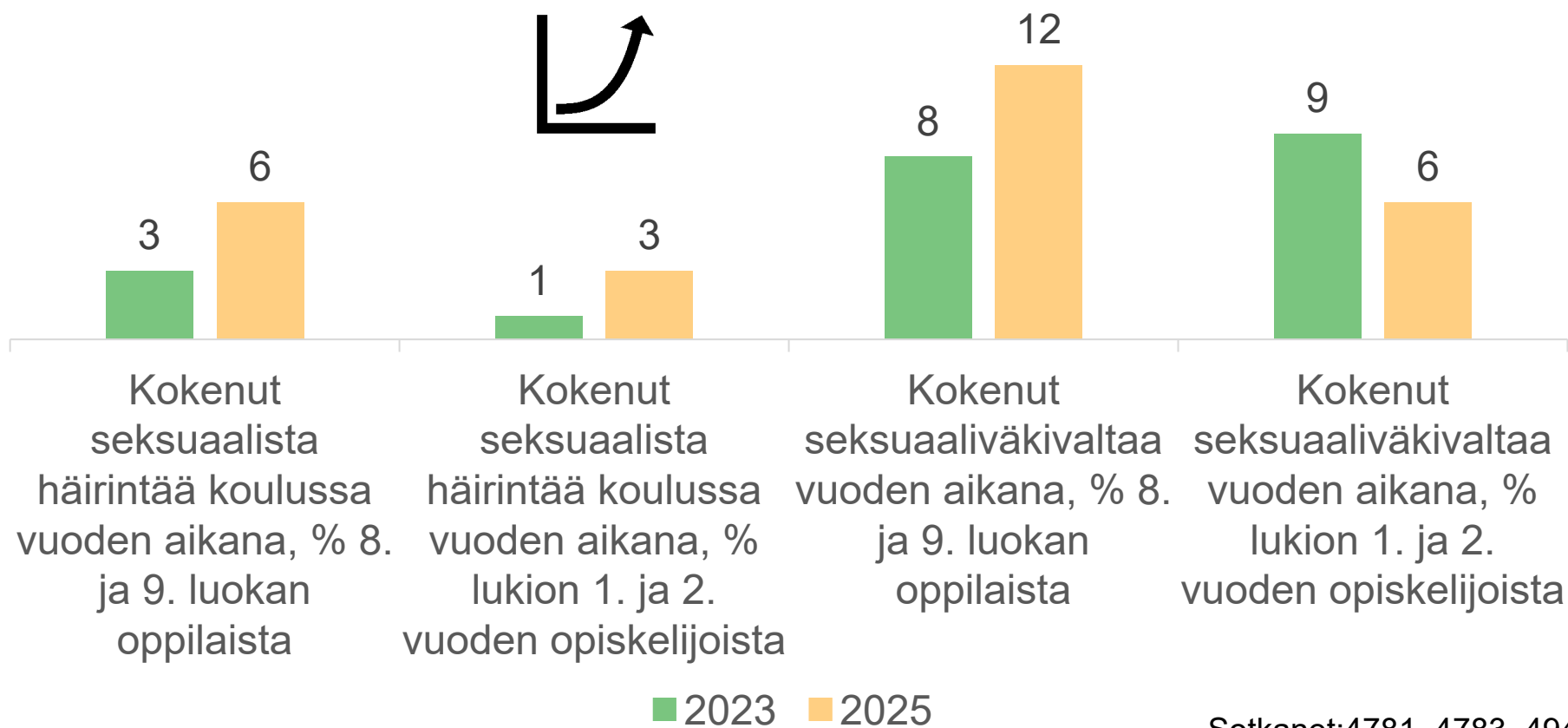

- Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista
- Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista
- Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Huolta pitävien aikuisten fyysinen väkivalta alakouluikäisiä kohtaan on vähentynyt. Lukiolaisten kokema fyysinen väkivalta on lisääntynyt.

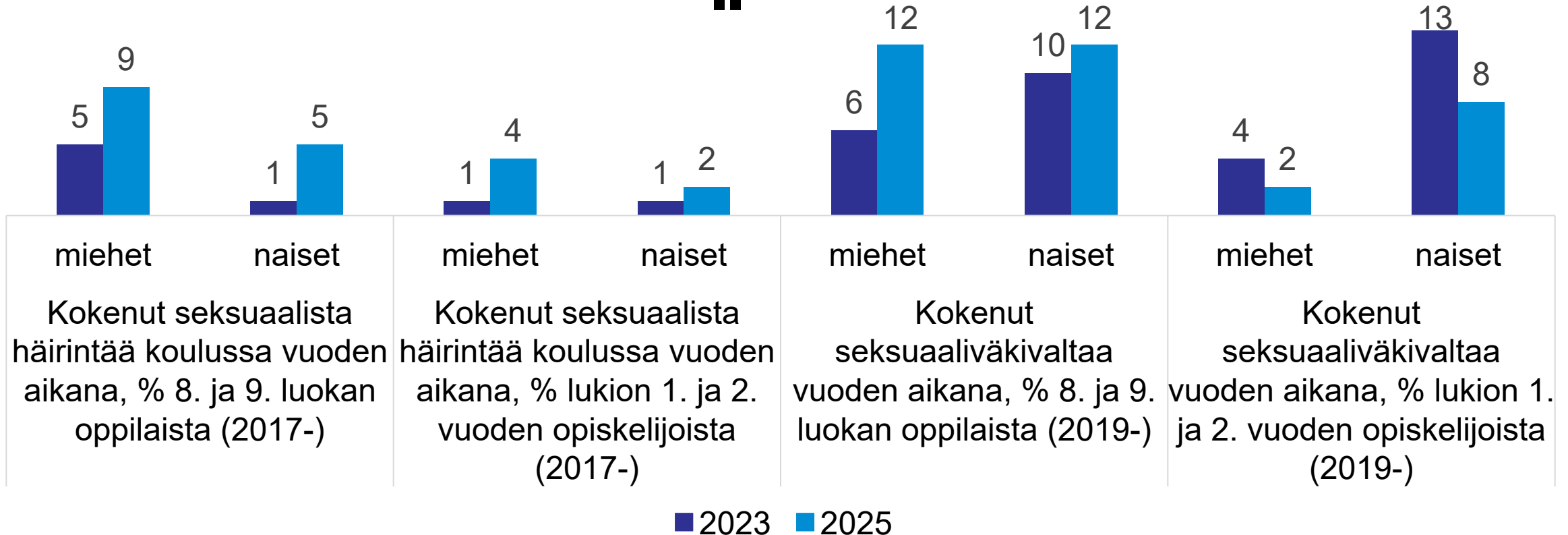
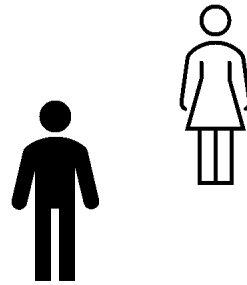
Sotkanet: 4890, 4956, 4957

Seksuaaliväkivalta ja seksuaalinen häirintä

Sotkanet:4781, 4783, 4941,
4942

Seksuaaliväkivalta ja seksuaalinen häirintä

Seksuaaliväkivalta ja seksuaalinen häirintä

- Kouluterveyskyselyn tulosten perusteella seksuaalinen häirintä ja seksuaaliväkivalta ovat lisääntyneet erityisesti peruskoulun 8.–9. luokan oppilailla. Kasvu näkyy sekä tytöillä että pojilla, ja seksuaaliväkivallan kokemukset ovat nousseet merkittävästi myös poikien kohdalla. Lukion 1.–2. vuosikurssin opiskelijoilla seksuaaliväkivallan kokemukset ovat vähentyneet, mutta taso on edelleen erityisesti tyttöjen osalta korkea. Tulokset korostavat tarvetta vahvistaa ennaltaehkäisevää työtä, turvallisuuskasvatusta sekä matalan kynnyksen tukipalveluja erityisesti yläkouluikäisille sekä huomioida sukupuolisensitiivisesti kaikkien nuorten tarpeet.

Lapset ja nuoret. Huomioitavaa.

Kauniaislaiset lapset ja nuoret voivat kansallisella tasolla hyvin ja he kokevat olevansa tärkeä osa perhettä ja kouluyhteisöä.

Kauniaisissa löytyy myös nuorille mielekästä tekemistä ja harrastaminen on muihin kuntiin verrattuna aktiivista. Erityisesti poikien osalta hyvä **keskusteluyhteys** vanhempiin on parantunut ja on vertailukuntiin verrattuna reilusti suurempaa.

Nikotiinituotteiden ja päihteiden käyttö on vähentynyt edellisiin tuloksiin verrattuna, vaikka ovatkin edelleen suurempia kuin vertailukunnissa.

Erityisesti **sähkösavukkeiden** käyttö on lisääntynyt.

Uutena huolenaiheena nousee **alakouluikäisten yksinäisyyden** kokemukset, mielialaan liittyvät ongelmat.

Lisäksi **netinkäytön** haasteet ja kontrollonnin vaikeus ovat vertailukuntia yleisempää suomenkielisessä koulussa ja vielä erityisesti **tyttöillä**.

Lapset ja nuoret. Huomioitavaa.

Alakoululaisten kokema **seksuaalinen viestintä** on kaksinkertaistunut samaan aikaan, kun seksuaalinen häirintä vanhemmissa ikäryhmissä on hieman vähentynyt.

Osallisuus kouluasioiden suunnittelussa on edelleen tärkeä asia kehittää.

Hyvinvointihaasteet, kiusaamisen, syrjinnän, häirinnän ja väkivallan ehkäisy, lasten ja nuorten liikkumisen edistäminen, perustaitojen vahvistaminen ja oppimistulosten parantaminen sekä S2-oppilaiden osaamistaso.

Nämä teemat ovat edelleen ajankohtaisia tulevallakin valtuustokaudella ja vaativat seuranta- ja kehittämistä.

Lapset ja nuoret. Huomioitavaa.

- Liikkumisen edistäminen ja kotoutumisen tukeminen ovat myös lasten ja nuorten kohdalla keskeisiä tavoitteita.
- MOVE-mittausten tulokset 2025 osoittavat erityisesti viidesluokkalaisten tyttöjen fyysisen toimintakyvyn heikkenemistä. Näihin haasteisiin pyritään vastaamaan terveyttä ja liikuntaa edistävillä toimenpiteillä sekä HYTE- ja liikuntasynergioihin perustuvilla avustuksilla.
- Nuorten koulutukseen kiinnittyminen on myös tärkeä teema, sillä osa 17–24-vuotiaista jää koulutuksen ulkopuolelle. Perusopetuslain uudistus tuo uusia mahdollisuuksia liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseen, sillä se lisätään osaksi esi- ja perusopetuksen tavoitteita, mikä voi osaltaan edistää nuorten hyvinvointia pitkällä aikavälillä.

Lapset ja nuoret. Huomioitavaa.

- Nuorten koulutukseen kiinnittyminen ja työelämään pääsy ovat ajankohtaisia haasteita, sillä nuorisotyöttömyys on ollut kasvussa. Työllistymisen edistämiseksi tarvitaan monialaisia tukitoimia ja yhteistyötä oppilaitosten sekä työnantajien kanssa, jotta nuorille voidaan tarjota sujuvia siirtymiä koulutuksesta työelämään.
- Lapsivaikutusten arvioinnin merkitys päätöksenteossa on kasvanut, ja sen käyttöä on laajennettu, jotta lasten ja nuorten näkökulma voidaan huomioida entistä paremmin. Kauniainen on myös sitoutunut edistämään lapsiystävällistä päätöksentekoa pyrkimällä mukaan Lapsiystävällinen kunta -malliin, jonka tavoitteena on parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia sekä osallisuutta kunnallisessa päätöksenteossa.

Lapset ja nuoret. Huomioitavaa.

- Oppimistulosten erot maahanmuuttajataustaisten ja suomalaistaustaisten oppilaiden välillä ovat edelleen merkittävä haaste, ja niiden kaventaminen vaatii erityisiä tukitoimia. Kauniaisissa panostetaan eheään koulupolkuun, jossa varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle siirtyminen tapahtuu sujuvasti ja tukitoimet kohdistuvat yksilöllisiin tarpeisiin. Erityistä huomiota kiinnitetään kielelliseen tukeen, oppimisen tasa-arvoon sekä siihen, että jokainen oppilas saa tarvitsemansa tuen koulupolkunsa aikana.

